

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Jakelussa mainitut

ASETTAMISPÄÄTÖS
23.3.2018

TEM/158/00.04.01/2018
TEM022:00/2018

JAKAMISTALOUTEEN LIITTYVIIN KYSYMYKSIIN VAIHTOEHTOISIA RATKAISUTAPOJA SELVITTÄVÄ TYÖRYHMÄ

Asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään asettanut työryhmän selvittämään vaihtoehtoisia tapoja ratkaista jakamistalouteen liittyviä kysymyksiä.

Toimikausi

1.4.2018 – 31.3.2019

Tausta

Työ- ja elinkeinoministeriön 10.2.2017 julkaiseman *Jakamistalous Suomessa 2016 – Nykytila ja kasvunäkymät* -selvityksen mukaan jakamistalous voi kasvaa Suomessa lähivuosina hyvinkin nopeasti. Kasvuarvion mukaan jakamistalouden alustojen kautta tehtävien ostotapahtumien arvo voi yltää vuonna 2020 jo 1,3 miljardiin euroon, kun jakamistalousmarkkinoiden yksittäisten ostotapahtumien kokonaisarvo oli Suomessa vuonna 2016 hieman yli 100 miljoonaa euroa.

Selvityksen mukaan jakamistalous voi saavuttaa Suomessakin pysyvän ja taloudellisesti merkittävän jalansijan markkinoista uudella toimintakulttuurillaan, jossa korostuvat palvelujen saavutettavuus, valinnanvapaus, sosiaalisuus sekä resurssien tehokkaampi hyötykäyttö.

Alan voimakas kasvuarvio perustuu muun muassa jakamistalouden alustojen omiin näkymiin ja alan kasvuvauhtiin muualla maailmassa. Euroopan jakamistalouden edelläkävijämaissa kasvu on ollut markkinoiden kypsyttyä nopeaa. Muutaman seuraavan vuoden aikana Suomella on mahdollisuus kiihtyä Euroopan markkinoiden etumatkaa umpeen jakamistalouden ostotapahtumien arvon jopa yli kaksinkertaistuessa vuosittain. (*Jakamistalous Suomessa 2016 – Nykytila ja kasvunäkymät*, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-196-8>)

Vakituisten ja kokoaikaisten työsuhteiden rinnalla ovat yleistyneet erilaiset uudet tavat tehdä työtä. Yhä useampi suomalainen työskentelee perinteisen palkkatyön ja yrittäjyyden ohella yksinyrittäjänä tai yrittäjämaisesti. Niin sanottujen itsensä työllistäjien määrä on kasvanut tasaisesti viime vuosina, viimeisen 15 vuoden aikana yhteensä noin 37 000 hengellä.

Jakamistalouden uskotaan lisäävän itsensä työllistämistä, sillä digitaalisten alustojen kautta voi tarjota osaamistaan ilman perinteistä työnantaja-työntekijä -suhdetta. Jakamis- ja alustatalouden arvioidaan myös muuttavan työhakua ja rekrytointia. (*Itsensä työllistäminen ja jakamistalous*

työelämän murroksessa -raportti, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-201-9>)

Jakamistalous tarjoaa uusia mahdollisuuksia kuluttajille, yrittäjille ja yrityksille. Uudet innovatiiviset toimintamallit kuitenkin haastavat nykylain-säädännön, toteaa jakamistalouden virkamiesverkosto 8.12.2017 jul-kaistussa selvityksessä.

Jakamistalouden uudet toimintamallit haastavat säädösympäristöä esi-merkiksi markkinoillepääsyn vaatimusten, verotuksen, työn ja kuluttajan-suojan osalta. Aina ei ole selvää, minkä lainsäädännön piiriin uudenlai-set toimintamallit kuuluvat tai mitä lakisäätteisiä velvoitteita missäkin ti-lanteessa pitäisi hoitaa.

Riskinä on, että jakamistalouden hyödyt jäävät saavuttamatta, jos sää-dösympäristö on niin epäselvä, että uudenlaista toimintaa ei uskalleta aloittaa eikä uudenlaisia palveluja käyttää. Jakamistalouden kehittymistä tulisi virkamiesselvityksen mukaan pyrkiä ohjaamaan siten, että kaikki osapuolet tuntevat oikeutensa ja velvollisuutensa, eikä jakamistalous muodostu epäviralliseksi ja harmaalla alueella olevaksi toiminnaksi. (*Jakamistalouden säädösympäristö - Haasteet ja kehittämistarpeet*, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-257-6>)

Työryhmän työn tavoitteet

Työryhmän työn tavoitteena on esittää vaihtoehtoisia ratkaisutapoja kes-keisiin jakamistalouden toimintaympäristön haasteisiin, erityisesti liittyen ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan rajanvetoon, työhön liitty-vään velvoitteiden hoitamisen helpottamiseen ja jakamistalouden sää-dösympäristön selkiyttämiseen.

Työryhmän tehtävä

Työryhmän tehtävänä on selvittää jakamistalouteen liittyvinä

- Ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan rajanvetoa, rajanve-don vaikutuksia ja vaihtoehtoisia tapoja ratkaista rajanvetoon liittyviä haasteita
- Jakamistaloudessa tehtävään työhön liittyviä maksuvelvoitteita ja tapoja helpottaa velvoitteiden hoitoa
- Muita kuin lainsäädännöllisiä keinoja edistää jakamistaloutta esimer-kiksi olemassa olevaa ohjeistusta uudistamalla tai hallinnollisia me-nettelyjä yhdistämällä
- Eri ministeriöissä käynnissä tai suunnitteilla olevien säädösvalmiste-luhankkeiden aikataulutukseen ja keskinäisiin suhteisiin liittyviä ky-symyksiä.

Työryhmän tarkoituksena ei ole laatia yksityiskohtaisia säädösmuutos-ehdotuksia.

Organisointi

Puheenjohtaja hallitusneuvos Susanna Siitonen, työ- ja elinkeinominis-teriö

Varapuheenjohtaja johtava virkamies Anu Laitinen, työ- ja elinkeinomi-nisteriö

Asiantuntijat

Erityisasiantuntija Pihla Väänänen, työ- ja elinkeinoministeriö
Hallitusneuvos Tarja Kröger, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet

Neuvotteleva virkamies Elina Immonen
(varalla ylitarkastaja Emil Asp)
liikenne- ja viestintäministeriö

Lainsäädäntöjohtaja Antti Leinonen
(varalla lainsäädäntöneuvos Katri Kummoinen)
oikeusministeriö

Johtaja Liisa Hakala
(varalla erityisasiantuntija Teija Inkilä)
sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Neuvotteleva virkamies Timo Annala
(varalla erityisasiantuntija Antti Sinkman)
valtiovarainministeriö

Erikoistutkija Jarkko Vuorinen
(varalla lakimies Riikka Rosendahl)
Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Johtava veroasiantuntija Sami Varonen
(varalla johtava veroasiantuntija Kirsi Tuunala)
Verohallinto

Sihteeri

Suunnittelija Kirsi Koski, työ- ja elinkeinoministeriö

Työryhmä voi työnsä aikana kuulla asiantuntijoita ja asettaa alatyöryhmiä.

Työryhmän asettamisessa on kiinnitetty erityistä huomiota naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukaiseen vaatimukseen eri sukupuolten edustuksesta julkisen hallinnon toimielimissä, mistä syystä ministeriö pyysi nimeämään edustajiksi sekä miehiä että naisia. Tasa-arvolain vaatimukset eivät täysin toteudu, koska osa ta-
hoista ilmoitti, ettei heillä ole esittää edustajakseen sekä naista että miestä. Työryhmän varajäsenenä on miehiä n. 33 %. Varsinaisten jäsen-
ten osalta tasa-arvolaki toteutuu ja molempia sukupuolia on työryh-
mässä yhtä paljon.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä. Muut kustannukset maksetaan työ- ja elinkeinoministeriön momentilta 32.01.01.1.

Pekka Timonen
ylijohtaja, osastopäällikkö

Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen
Kaupallinen neuvos

JAKELU

liikenne- ja viestintäministeriö
oikeusministeriö
sosiaali- ja terveysministeriö
valtiovarainministeriö
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Verohallinto

TIEDOKSI

työryhmän jäsenet
kansliapäällikkö Gustafsson
konserniohjausyksikkö